

TRIBUNA

REDACTIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an ... 20 on.
pe 6 luni ... 16 on.
pe 3 luni ... 10 on.
pe 1 luna ... 5 on.
și de Duminică pe an 4 cor.
cu România și străinătate pe an
60 franc.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28

INSERȚIUNILE:
de un gh. garsonaj: până la 10
linii; a doua seri 12 linii; a treia
seri 15 b. de fiecare publicare.

Atât abonamentul, cât și inserțiile
sunt cuate pe plăci metalice în Arad.

Debetul pentru cerș și comitate
Boricele editărilor nu se primesc

PERSPECTIVE.

Că și o criză în chipul acesta lungită trebuie odată deslegată, asta e natural. Întrebarea e numai, că cu ce urmări politice este împreunată această deslegare. Întrebarea aceasta este cestiunea viitorului. Atâta însă se poate susține, că în situația politică se va întâmpla în cea mai scurtă vreme esențiale schimbări. Din articolul contelui Tisza, din admoniția guvernului Fejérváry, din discursul lui Eötvös Károly, rostit în ședința Coaliției și din discursul dela Komárom a contelui Apponyi reese evident aceasta. Desfășurarea evenimentelor, cuvintele rostite toate par a dovedi, că și sub durata vacanțelor de vară factorii competenți dezvoltă o febrilă activitate pentru a-i pune crizei capăt. Bine să luăm deci aminte, ca consecvențele nefavorabile înaintea de prevăzut ale acestei deslegări, să nu ne așteptăm nepregătiți.

Coaliția așa se vede, își sparge capul, cum ar putea să afle o astfel de soluție ca să mulțumească și câmpul și zarza. Său erpă bine, că până la infinit nu se pot întinde corzile și își bat capul cum s'ar putea încredința frânele guvernării în mâinile unui guvern național maghiar tare (pe lângă însemnate concesii naționale) dar așa, ca pentru aspirațiile naționale nerealizate. (cum e de ex. limba de comandă maghiară și armata independentă maghiară) că rămâne totuși un puternic partid maghiar de opoziție. Apponyi însuși se pune numai d'acea pe punct de vedere extrem radical și agită cu atâta perse-

veranță, ca să se stoarcă cât mai multe concesii pe seama limbii maghiare.

Datoria noastră este, încât numai se poate a zădărnici aceasta nazuință politică. Dacă nu vom face-o aceasta, triste urmări ne așteaptă. Vom avea situație mai grea decât cea actuală. Vor trimite un guvern sovinișt pe capul țării, înarmat cu tot felul de așa numite «concesii naționale». Natural, la început ne vor vesti pacea travestită în haine de oaie. Față de Viena numai în privința concesțiilor naționale vor fi pretensivi, dar cu atât mai energic vor apăsa naționalitățile — având în chestiile interne mână liberă. Ear aspirațiile naționale ultraiste le-ar vesti mai departe acea parte a Coaliției, care n'ar primi desarmarea. Partidul acesta ultraist ar vesti deci și pe mai departe uniunea personală și ar solicita cu o octavă mai sus ca guvernul violența față de naționalități și drepturile acestora. Pentru că bine o știu soviniștii, că numai progresul treptat zace pe temelii sigure și un om poate mânca o pâine, dar nu dintr'odată.

Ar întreba cineva, ca de unde s'ar lua guvernul? Apoi dacă vor putea stoarce însemnate concesii naționale, Coaliția — se poate prevedea — se împarte în două. O parte, care în schimbul concesțiilor naționale ar primi guvernul, alta care ar continua lupta și pe mai departe ca opoziție. Iar după ce cu vechiul partid liberal nu prea vreau să se alieze, (vor cu ori ce preț schimbare de sistem) din contră ar voi să-l măture, vor năzui prin urmare ca majoritatea națională maghiară (calificativul acesta,

este foarte important acum) ministeriabilă și opoziție națională maghiară să se recruteze din acel stoc de oameni, pe cari îl vor putea câștiga la eventuale alegeri în viitorul apropiat. Deși se tem de alegeri ca de foc — liberalii mai ales — un lucru e cert, că actualele formațiuni de partide nu sunt proprii pentru o schimbare de sistem. Pentru înjghebură a unei majorități unitare par deci inevitabile noile alegeri. Încă un lucru e sigur, că la eventuale alegeri soarta partidului liberal ar fi pecelluită, pentru că partidul liberal e atât de impopular azi, încât cu puține mandate s'ar mai pute alege.

Interesul nostru politic este ca Coaliția s'ajungă la putere, dar nu cu sprijinul naționalităților. Nimic n'ar promova mai bine întărirea partidului național român decât aceasta. La prima vîstă, s'ar părea poate un paradox aceasta, dar așa e. Dacă Coaliția ar ajunge la putere, ar trebui să-și realizeze programul și prin aceasta și-ar rescula asupra sa toate naționalitățile. Ar fi un partid puternic maghiar de guvernământ, e adevărat, dar — și pîn' aci doar tot așa a fost a făcut însă simulacru de ființă-i faptică — s'ar crea în aceeași vreme și un partid puternic de naționalități. Atunci ar fi cel puțin clară situația și am ști cu cine stăm în față. Atunci cel puțin n'ar mai fi rătăciți printre noi — pentru-că i-ar mătura conștiința națională — carti cred, că numai în partidul liberal ne putem feri.

„Lucrul principal”, că după ce partidul liberal, care se numește asemenea național maghiar și care în esență urmărește

Informațiuni literare.

XI.

Când am deschis rubrica noastră, ne-am propus cu dinadinsul a nu face polemici și a ne feri de ori-ce personalități. Credeam chiar că aci nu se va oferi vre-o ocazie, câtă vreme nu vom abate dela tonul nostru blând și nepretențios. Pe cine puteai să jignești cu câte-va constatări, cu observații, cari puteau fi ale ori cărui cetitor, fără ca numele sau profesia lui să apese ceva în cumpănă?

Se vede însă că sunt oameni cari din principiu nu te lasă să-ți faci datoria. Când nu pot cărti pentru cele ce faci, ei se improvizează în judecători pentru cele nefăcute. Uoa, două — și gata procesul de intenții!

Acest proces ni-l face tocmai o revistă din București, căreia i-am păstrat considerația cuvenită și cu care am mers când împreună, când alătura, având dorința a o sprijini și pe viitor în nisuițele ei, dacă felul nostru de a judeca și de a simți ne vor îndemna să ne solidarisăm cu ele.

Intr'o cronică, directorul acelei reviste se ocupă și de știrile culturale ale ziarelor de peste munți și le găsește „intentionat necomplete, venite dela Ardeleanii din România, băgați până în gît în intrigile și miseriile de pe la noi”... (Cele trei puncte, dela sfârșitul propoziției, sunt ale d-lui director.)

Cum din toate ziarele de aici numai noi publicăm știri culturale mai sistematice, prea este evident, că frasa ne sună nouă. Și cu toate că

frase de aceste se scriu, ca multe altele, în fuga condeiului, sau în momente de supărare, și n'ar mai trebui relevare, ținem să răspundem, căci ni-se face nedreptate.

S'o luăm dela coadă, unde e veninul.

Că am fi „băgați până în gît în intrigile și miseriile de pe la noi” este o prea puțin demnă insinuație și autorul ei, care până de curînd ne păstra atîta dragoste acestor „Ardeleanii din România”, știe prea bine că n'am scris nici odată sub influența intrigilor și a miseriilor sociale din București.

Viața noastră literară și socială, aici ca și aiurea, firește că e plină de intrigă și miserie și mulți din apostolii dreptății sunt ei înșiși, după culise, sufletele cele mai negre și ocrotitorii celor mai urite josiicii. Fiecare, muncind pentru trai și pentru vre-un ideal, fie cât de mic, stă în mijlocul acestui curent, a acestei continue ciocniri de interese și de caractere. Gândurile cele mai curate se sfarmă adeseori de hazardul întâmplărei, entuziasmul cel mai cald se stinge în fața unei realități hidoase, credința cea mai oțelită se îndoaie sub povara multor lovirii, — dar ceva ne rămâne, dacă l'am avut în noi, iubirea de adevăr. Când stăm la masa de scris, între noi și lumea din afară de intrigă și miserie (cari de altfel nu sunt de loc atât de grave!) a căzut o perdea, mai deasă sau mai străvezie, după cum ne îngăduie voința să o țesem, — și nu mai vedem înaintea noastră decât datoria.

Dar, mă rog, ce are a face asta cu nevinovatele noastre informații? Ce mai trebuiau să afle cele „trei milioane de Români” de peste munți dacă suntem sau nu „băgați până în gît”

(da, nici până în ghenunchi!) în intrigile bucurăreștene?

A, fiind că informațiile noastre sunt „intentionat necomplete!” Și aici are dreptate.

Au apărut în adevăr cărți despre care noi n'am vorbit. Și n'am vorbit în adins, pentru-că aiurea se scrie cu prisosință asupra lor și nu mai trebuie să repetăm ceea-ce mulți din cetitorii noștri probabil cunosc din alte izvoare demne de credință. N'am vorbit iarăși despre cărțile acelor bunii prieteni ai noștri, cari ne-ar putea socoti cuvântul ca prea interesat și despre acei autori, cărora încurajarea le este spre paguba talentului. Își are și serviciul de informație rezervele sale și nu trebuie să căutăm numai decât rea credință în toate.

De altfel noi din capul locului ne-am propus să vorbim mai mult spre completarea altora, decât să ținem isonul la informatorii unilaterali. Socotind că mulți din criticii de astăzi sunt prea stăruitori în o singură direcție și prea își tămăduie prietenii, am voit să scoatem la iveală momentele din viața noastră culturală, cari scapă din vederea altora, — intentionat sau nu, nu mai întrebăm. E aproape desgușător să vezi, cum muncitorii, cu mintea atât de frumoasă, dar cu vanități fără hotar, nu mai încetează să reducă toată viața noastră culturală la persoana lor și ar fi foarte greșit să lăsăm pe cetitorii ardeleni a se deprinde cu păreri pornite din un singur cerc și aceia nu tocmai larg. De aceea am voit — și sperăm că vom și reuși — să le prezentăm pe rînd fructele ostenețelor și a talentelor din toate taberele, pentru-ca se știe că în România se muncește cu mult mai mult, decum ar crede,

aceeaș politica de maghiarizare ca și celelalte partide maghiare. zicem, după ce acest partid prin ținuturile maghiare și-a pierdut cu desăvârșire terenul de sub picioare și mandatele și le-au câștigat din cercurile naționalităților, pe partidul acesta să-l măturăm cu ori-ce praf, de prin ținuturile noastre. Dar să nu îngăduim să se vire nici pe partidele Coaliției prin ținuturile naționalităților, căci principiile lor nu servesc intereselor totalității cetățenilor

Intrebarea acum e, avea-vom destulă putere și maturitate politică să trântim partidul liberal pe întreaga linie? Prin răspândirea de ziare, de pe acum ar trebui să luminăm poporul asupra situației politice, așa că la proximal prilej să fie orientați cum să-și exercite dreptul electoral. Preparat trebuie așa terenul, ca cu alt program decât cu cel al partidului de naționalități nici să candideze nimeni să nu cuteze.

Dacă noi și ceilalți concetățeni ai noștri nemaghiari vom uza prudent de drepturile noastre electorale, atunci de maghiarizare, vie ori-ce guvern, mai mult nu trebuie să ne temem. Am fi o așa de puternică opoziție, încât guvernul, dacă ar vrea să guverneze, ar trebui necondiționat să ne facă mari și însemnate concesii. Ar trebui, pentru-că l-am constrinse la aceasta.

D'acea să fim trei!

Caracteristic. „Pesti Napló“ dela 22 c. înregistrează știrea că la banchetul dat în Miskolcz cu prilejul ținerei sinodului luteran, nu s'a găsit nimeni cine să rostească „acel toast tradițional“. (adeacă pentru M. Sz!). Era cum nu s'a putut rosti întâiul toast, nu s'au ținut nici altele, măcar că este lucru știut: la banchetele ungurești vinul și toastele au trecut.

Supărarea șovinistilor pe M. Sa, care d'atâtea vreme se împotrivesc comandei ungurești, se vede că e mai mare de cât chiar slăbiciunea lor de a vorbi multe când vinul desleagă limba.

Conferența interparlamentară. La conferența interparlamentară ce se va ține la 28 August în Bruxella, precum scriu ziarele maghiare, vor lua

luându-se după un singur informator. E și util și echitabil să se știe și nimeni nu trebuie să ne certe pentru asta.

Am citit unde-va o rețetă pentru cronicarii literari, am aplicat-o în urmă și nu pot să n-o recomand și altora: „Când stai de vorbă cu cetitorii, nu te gândi nici odată la abonamente, nici la căpătuirea prietenilor, nici la popularitatea de mâne și nu-ți nesocoti nici odată adversarul“. Aci e secretul, în combaterea propriilor greșeli și în admiterea calităților adversarului, ori cât ar fi el de „băgat în intrigă și miserie“.

Noi ne vom ține de datoria noastră, așa cum credem noi, și sperăm că autorul veninoasei notițe ne va da el singur dreptate, când va vedea că noi nu contra operei lui, ci spre întărirea și completarea aceleia chemăm luarea aminte a cetitorilor noștri.

H A Z.

Partea slabă. La masă un mosafir foarte delicat abia gusta din mâncări. Doamna casei se crezu obligată să stăruie.

— Zău, nu fă mofturi! Fă-mi plăcerea și mănâncă!

— Nu mai pot, doamnă...

— Nițică pulpă de vițel.

— Sânt sătul, doamnă...

— Nițică friptură de găscă.

— Ah, doamnă...

— Nițel creier, ha? Ce zici?

— În fine, ... dacă mă atingi la partea mea slabă... nu pot să refuz.

parte peste șesă-zeci de deputați ai parlamentului ungar. Participarea aceasta în număr așa de mare se face ca să se profite de prilejul conferenței pentru o propagandă în străinătate în favorul cauzei maghiare. Agitatorului ideii este însuș contele Apponyi, președintele secției maghiare.

Candidare de deputat în cercul Bihorean. Se scrie din Oradea, că la mandatul bihorean devenit vacant în urma morții lui Rigó Ferencz, va candida independistul Szokoly Tamás, președintele clubului independist din Oradea.

Desmințiri.

— Criza. —

Știrile de ieri despre mergerea lui Fejérváry la Ischl se desmințesc toate, asemenea se desmințește — natural — disensiunea ce-ar fi existând în sinul cabinetului, despre care au scris ieri ziarele cu felurile comentare. Ziua de azi, a desmințit cu un cuvânt, pe cea de ieri, cea de azi cine știe nu va fi desmințită de cea de mâine, acesta e în vremea din urmă jocul caprițios al Crizei.

Falimentul financiar al guvernului.

Un jurnalist dela „Egyetértés“ a intervievat pe „cea dintâiu autoritate financiară“ din țeară privitor la starea financiară a guvernului, care la întrebările jurnalistului între altele a spus următoarele:

Guvernul Fejérváry a aflat în visteria statului 90 milioane coroane bani gata. Din acestia însă numai 50 milioane se poate considera ca capital disponibil pentru-că de 40 milioane are permanenta lipsă visteria pentru acoperirea necesităților zilnice.

Când se vor încheia, ca va urma de ruta financiară a guvernului?

— Încât cunosc și eu scadențele de plată a cheltuielilor de stat, în lunile proxime nu vor urma deranjări mai mari. Și dacă ar și urma, până în toamnă deficitul casei nu s'ar putea ureca la o sumă mai mare de 50 milioane, atâta împrumut flotant guvernul va putea însă căpăta de la consortiul Rotschild, care și până aci totdeauna a dat împrumuturi și anume până la suma de 60 milioane, pe care guvernul până la finea anului îl depurau până la 15—20 milioane. Împrumutul acesta nici acum nu-l va denega consortiul. Pe lângă acestea trebuie să observ, că pe lângă toate opreliștele municipiilor, guvernul poate totuși conta pe o oare-care parte a plătitorilor benevoli. Vor fi și deja sunt, pentru cari e chestiune de viață să treacă peste gândul dării și acestia își plătesc darea direct în cassa statului. Vor fi și notari comunali, îndeosebi în ținuturile naționalităților, cari bine știu, că dacă nu vor încassa darea după recolta din August, nici-odată nu o vor mai încassa și va rămânea apoi în sarcina comunei. Aceasta e situația în toate comunele românești. Cu un cuvânt, azi nu se poate încă calcula ziua, în care va urma deruta, dar' ori-cât s'ar încassa, va veni o zi critică când nu vor mai ajuta nimic nici aceste resurse, nici cele ale consortiului.

— Și care va fi aceasta zi?

— După toate probabilitățile prima Noembre. Pe ziua aceasta statul are colosale plăți...

— Nu credeți de posibil Excelență vre-un plan ascuns de scăpare a guvernului în primejdia extremă?

— La aceasta și eu m'am cugetat, dar vre-un plan, care ar suporta critica, n'am aflat. Când un guvern ajunge în criză financiară, asta însemnă în ori-ce caz primejdia finală și în cazul acesta se prinde și de cel din urmă paiu. Un așa paiu ar fi de pildă încassarea dărilor pe cale volnică. Însă acel ministru care ar încerca aceasta, ar deveni o figură de operetă în 24 de ore. Pentru-că n'zădar ar pune licitații, acelea nu s'ar putea ține în lipsa licitanților.

Anularea concludului congregației com. Pest.

Semioficios se anunță că ministrul de interne a anulat și hotărârea congregației co-

mitatului Pest, privitoare la rezistența națională.

Chemarea la arme a rezerviștilor.

În ministerul de honvezi s'au și la chemările la deprindere de arme a rezerviștilor și s'au expediat cu posta la adresele respective.

Se anunță din Zagreb: Deputații croați mâini vor fixa în August locul și timpul unei conferențe în care să se întrunească cu deputații Croației, pentru ca să hotărască împreună adevărata linie de luat față de evenimentele ungare.

„Agitație absurdă a naționalităților“

Sub acest titlu „Budapest“ ziarul președintelui coaliției Kossuth Ferencz, scrie în numărul de ieri, sub titlul de sus următoarele:

„Un ziar ce apare seara („Magyar Nemzet“) ocupă în vremea din urmă consecuență în naționalitățile în așa senz, că împrăștie cel mai imposibile calomniile Coaliției și pe veniștii ei președinte. Ne-am reținut până aci dintr-o polemică cu foaia respectivă, acum însă nu putem să ținem pe față astfel de acuze, cari sunt numai calomniile miserabile, dar poartă asupra președintelui. Articolele ziarelor române apar în traducere maghiară, cu totuși în monosindu-le adevăratul lor senz (Cum ar fi DVoastră când așa Vă cerea interesul!) și apoi dau cu calomniile înainte, asupra țării, asupra naționalităților, afirmând prostii: „Coaliția pactează cu naționalitățile vrea să lege tovărășie de arme cu dânsele etc. Cât privește acuza, că noi cei din țara noastră...

desmințire, e doar la primul moment că afirmația aceasta este inspirată ori de interes, ori de prostie. Noi nu pactăm cu naționalitățile nici cu alt cine-va. Dar veți fi curios, în tabăra soldaților luptei ce se face pentru fericirea Ungariei, pe fiecare cetățean magyar, fie de ori-ce limbă. Noi nu ne eschivăm „hecc-uri“ naționaliste și suntem cu totuși curat, că aceste sunt aranjate numai în scopuri venali și nu de bărbăți purtând în lor interesele țării și a poporului de naționalitate.

Noi nu credem în succesul agitațiilor „bunelor“ (?) Azi e cu totul altă situație în România ca la 1848 când câți-va oțetari, însetați după lauri și arginți sunau în isbită să conducă pe poporul român în luptă pentru lupta maghiare. Azi atât Românii și Ungurii numai un interes pot avea: economică și națională a Ungariei. Dar mult poporul român nu reacționează la așa ceva, aci câte-va șire din scrisorile ziarului „Tageblatt“ bine informat totdeauna de năvălirile guvernului și a ministrului de...

„De o revoluție cum a fost în Italia, glitera și Franța nici vorbă nu poate să se face imposibilă mărirea statului și de un centru diriguitor. Se pregătește mai mult o revoluție fără sânge în țară. Pe conducătorii de până aci ai opoziției Kossuth, Andrassy, Bánffy, mereu în masă în umbră forța agitatorică a lui Apponyi, care e o putere de prefacere uimitoare, din partidul clericalilor conservativi trecând prin partidul liberal, s'a improvisat de conducător al celei mai extreme opoziții. Lupta a căscut într'un adevărat războiu a dominației parlamentare și a e cu totul speranța de dominațiunea primejduită a Regelui — găsind greșelilor partidului său — se va termina în bătaia dinastiei. Pentru-că și încercarea, de așăfa naționalitățile din statul ungar contra tradiționalei dominațiuni maghiare, s'a dovedit de zădarnică“.

Dacă deci poate fi vorba de vre-o pac-
e naționalitățile, atunci asta s'ar putea mai
bine în socoteala guvernului Fejervary,
și șlep îl poartă respectivul ziar.

De altfel, că ce absurd e atacul acesta, se
presază și din împrejurarea, că ziarele ro-
mâne în vremea din urmă agită, ca *Românii*
stească dare și să se înroleze în armată

Au lucrat zemstvorile la Moscva?

— Un proiect de constituție —

„Gazette russe“ a publicat textul con-
stituției, ce au elaborat comisiunea con-
gului zemstvoic. Residă această consti-
tuție pe principiile constituționale engleze
obinată cu ceva constituție franceză.

Constituția lasă țarului comanda forțelor
armate, dreptul de veto și privilegiile de su-
veran. Ea propune crearea unui cabinet după
anăunirea celui englez. Țarul va avea dreptul
să aleagă vre-un cancelar, ori președinte al con-
sului și va numi pe ceilalți ministri după ale-
gere făcută de acela.

De altă parte finanțele naționale sunt su-
puse controlului parlamentar, membrii celor două
camere vor avea dreptul a pune pe ministrii sub
asă. De asemenea parlamentul va avea dreptul
să decidă succesiunea la tron.

Constituția e împărțită în șase articole, dintre
care primul se ocupă de legiferare. Dreptul de a
legifera îl vor avea camerele. Al doilea se ocupă de
deputații civili, anulează sistemul pașapoartelor,
examenul corespondențelor și cenzura și dă Ru-
șilor o libertate analoagă cu cea engleză.

Al treilea se rapoartă la drepturile consti-
tuționale și regularea desbaterilor celor 2 camere.
Camera seniorilor, Zemsky — va fi aleasă de
electori, pe care îl aleg membrii zemstovorilor și
congregațiilor municipale. Camera de jos, sau na-
țională, va fi aleasă pe basă de sufragiu univer-
sal și direct, scrutinul fiind secret și durata fie-
cărui parlament va fi patru ani.

Numărul membrilor va fi 840, cari vor re-
prezenta întreaga împărăție fără deosebire de lege
și rasă. Clausule speciale împiedică, ca membrii
să accepte cea mai mică recompensă din partea
suveranului, nici decorațiuni, fără a se prezenta
imediat din nou în fața alegătorilor, ca să fie
realeși

BELGIA.

— 75 de ani de existență. —

Belgia își serbează aniversarea de 75
de ani al existenței sale. Nu e mult pentru
o națiune.

Belgia este o țară în plină prosperitate.

Are o industrie și un comerț propriu
tot în mâna poporului său muncitor.

Capitalurile ei s'au revărsat pe întregul
glob, și fructifică, sporesc, pe an ce trece.

În antreprizele din China, Belgienii și-au
taiat partea leului.

În Africa, Congo le rentează mai mult
decât întreaga Românie.

Drumurile de fer, fluviurile și riurile
canalizate străbat Belgia în toate direcțiile,
spre a înlesni comunicațiile și a deservi
transporturile industriale și comerciale.

Școlile de tot felul au permis de a avea
84 la sută din populație cu știință de carte.

Universitățile lor dela Gand și Bruxelles
pot rivaliza cu succes cu ale ori-cărei na-
țiuni.

Comerțul ei de import și export în-
trunit, care la anul 1835 abea atingea suma
de 300 milioane lei, azi depășește 5 mi-
liarde!

Populațiunea, care la anul 1830 era de
3,700,000 locuitori, în prezent întrece cifra
de 7.000.000.

Casa de economie națională înființată

la anul 1870, avea la sfârșitul acestui an,
19,000.000 lei economii. În prezent atinge
miliardul!

Datorie publică aproape nu au.

Bogata populație a Belgiei plătește fără
nici o dificultate anual tezaurului contribuțiilor
de tot soiul, pentru suma de 635,000,000 lei.

Să luăm exemplul dela acest popor ul-
tra-muncitor, și să senturăm, de se poate, apa-
ția și indiferentismul oriental de care suntem
cuprinși.

Sedința plenară a secțiunilor științifice-lit rare ale Asocia- țiunii.

În 14 și 15 Iulie a. c. secțiunile științifice-
literare ale Asociațiunii și-au ținut în Sibiu
ședința lor plenară anuală, care se remarcă față
de cele din trecut prin un rezultat — între îm-
prejurările de azi — destul de mulțumitor.

Ședința din anul acesta a fost bine cerce-
tată din partea membrilor, între cari ne-am
însemnat pe dnl Iosif Vulcan, Andreiu Bâr-
seanu, Virgil Onițiu și Dr. Ioan Blaga din sec-
țiunea literară; Iosif Sterca Șuluțiu, Nic. Togan
și Silv. Moldovan din secțiunea istorică; Arse-
nie Vlaicu, Aurel Ciortea, Dr. Ioan Radu și
Dr. I. Erdélyi din secțiunea științifică; Grigorie
Pletosu, Dr. Ioan Stroia, I. F. Negruțiu și Dr.
V. Bologa din secțiunea școlară și în fine Par-
tenu Cosma, Dr. C. Diaconovich și Romul
Simu din secțiunea economică. Și-au motivat
absența dnl Enea Hodoș din secțiunea literară;
V. Goldiș din secțiunea istorică, Dr. A. Che-
țianu din secțiunea științifică și Patrițiu Drăgă-
lina din secțiunea școlară.

Prima ședință s'a ținut Joi în 14 Iulie a.
c. la orele 10 p. m., deschisă de prezidentul
Asociațiunii printr'un frumos și potrivit discurs
în care salută secțiunile întrunite, după care,
dădu cuvânt dlui prim-secretar, Dr. Diaconovich,
să și cetească raportul său anual despre activi-
tatea secțiunilor.

A fost o surpriză plăcută acest raport, în
care după ce s'a arătat activitatea secțiunilor în
cursul anului curent, prim-secretarul a expus
un plan de acțiune foarte real pentru viitor.
În acest plan al său dl Dr. Diaconovich pe
deoparte s'a estins asupra tuturor necesităților
noastre culturale mai ardente, pe de altă parte
a dat pentru acestea și mijloace de realizare
destul de practice, așa încât — deși bugetul
secțiunilor e foarte modest — viitoarea activi-
tate a secțiunilor va putea fi destul de mănoasă.
Raportul a fost primit cu satisfacție și primul
secretar i-s'a exprimat și votat mulțumită și în-
credere.

După aceasta ședință plenară, după mia-
zări, secțiunile s'au întrunit fie-care separat și
au discutat și pertractat chestiunile puse la or-
dinea zilei în raportul general al dlui Dr. Dia-
conovich.

Sâmbătă în 15 Iulie la 10 oare a. m. s'a
ținut a doua ședință plenară, în care referen-
tul secțiunii literare, dl Andreiu Bârseanu, a
prezentat și citit raportul seu despre activitatea
secțiunii, expunând rând pe rând toate chesti-
unile și lucrările cu cari s'au ocupat membrii
acestei secțiuni.

Astfel a prezentat recenziunile membrilor
asupra lucrărilor încurse la premiul Andreiu
Murășianu. Premiul a fost acordat cu totali-
tatea voturilor, la propunerea secțiunii, dlui
Teodor A. Bogdan, învățător în Bistrița, pentru
publicațiunea sa „Ștefan-cel-Mare, colecție de
legende, balade, colinde etc. despre marele
voevod.

Referențul secțiunii a prezentat apoi o bo-
gată și valoroasă colecție de „Balade populare“,
adunate și adnotate de dl Enea Hodoș, membru
ordinar al secțiunii, cari vor fi publicate cu chel-
tuiala Asociațiunii în cursul anului viitor. Raportul
dlui referent al secțiunii asupra acestor ba-
lade a fost un adevărat studiu.

S'a raportat că pentru ședința festivă a sec-
țiunilor, dl Dr. Seytil Pușcariu, membru cores-
pondent, va ține un discurs comemorativ asu-
pra marelui filolog Timoteiu Cipariu, dela a că-
rui naștere, cum se știe, anul acesta s'a împlinit
un secol.

Secțiunea a sprijinit cu toată căldura pro-
punerea dlui Dr. Iosif Popovici, despre care s'a
mai vorbit în „Familia“ în chestia înființării Mu-
zeului limbii române. Asociațiunea în anul acesta
— din cauza cheltuelilor extraordinare — n'a
putut să acorde ajutor dlui Popovici. El va avea
 însă în vedere în anul următor.

O alta chestiune importantă cu care s'a
ocupat secțiunea a fost: adunarea nomenclatu-
rei populare relativ la car, plug și răboiul de
țesut. Anume referențul a făcut începutul cu
elevii săi dela școalele din Brașov. Adunarea
acestor nomenclaturi se va continua și la alte
institute și apoi se va publica în „Transilvania“
ca să servească de model la studiile ce se vor
mai face în aceasta direcție.

În sfârșit, secțiunea a propus pentru locu-
rile vacante în secțiune să fie aleși doi noi me-
bri corespondenți, anume pe dl Dr. Iosif Popovici,
cunoscutul nostru filolog și dl Dr. Ioan Rațiu pro-
fesor în Blaj. Ambii acești tineri, atât de bine
cunoscuți publicului nostru, au fost aleși cu una-
nimitatea voturilor. Credem că în dinșii secțiunea
și-a aflat bunii tovarăși de muncă, cari nu vor
întârzia de a-i da mână de ajutor pentru reali-
zarea problemelor ce și-a ales secțiunea.

(„Familia“.)

Adunarea despărțământului Solnoc-Dobâca al „Asociațiunii.

— Raport special. —

Despărțământul comitatului Solnoc-Dobâca
al Asociațiunii pentru literatura română și cul-
tura poporului român în anul acesta și-a ținut
adunarea cercuală în Buzuș (lângă Ileanda-
Mare) în hotelul scaldelor de pucioasă.

Adunarea s'a ținut la 16 l. c. d. am. la 4
oare în prezența unui număr considerabil de
domni și doamne și peste 300 economi țerani
din acel cerc, fiind presidiată și condusă aceasta
adunare impunătoare de valorosul și mult iubi-
tul nostru anteluptător Magnific. domn *Er. T. Mihali*
deputat dietal și director al despărțământu-
lului.

Dl președinte și respective directorul des-
părțământului prin o vorbire plină de entusi-
asm, explicând multimeii adunată, scopul mă-
reț al Astrei, între nesfârșite aplause și urări
de „să trăiască“ la 4 oare p. m., deschide șe-
dința. Dl Dr. L. Micșa, secretarul despărțăm-
tântului, cetește raportul comitetului cercual
și apoi s'au ales comisiile pentru censurarea
rapoartelor și pentru înscrierea membrilor noi
și pentru încasarea taxelor.

S'au înscris ca membru fondator: Mag-
nific. Dl Dr. T. Mihali, vre-o 25 membrii ordi-
nari și peste 60 membrii ajutători. Membrii
ajutători toți sunt economi țerani (Chorenți),
un semn îmbucurător și laudabil pentru acest
cerc, ce poate servi de exemplu și pentru alte
cercuri.

Fiți mândri de acest fapt laudabil și demni
de voi bravi românași din cercul Ilenziu-mare,
Prin aceasta a-ți dovedit, că unde e vorba de
binele neamului nostru, voi în frunte sunteți și
nu cunoașteți nici o pedecă, ce v'ar putea abate
dela fapte bune și mărețe. Hărnicia voastră în
totdeauna a eșit la iveală și cu deosebire acuma.
A voastră e cinstea și lauda. Să trăiți bravi ro-
mânași!

Între membrii ordinari înscriși de nou,
afăm și pe mult stimatele Doamne: *Elena Dr. Vajda-Voevod*
din Olpret, *Dna Al. Pop.* din Cs. Cărbou,
Lucreția Dr. Micșa, Mărioara Pintea, Estera Baican,
din Deș etc. servească spre or-
ientare și demn de urmat și altor d. micle.
Să trăiți spre fala neamului, Doamne mândre
și frumoase!

Dl jurist *Pocol* din Buzuș, a cetit o diser-
tațiune despre cultura națională, foarte pra-
ctică și instructivă, compusă de dl Dr. Aurel
Juga din Negriștești, lucrată cu mare zel și cu-
noștință practică, — a fost ascultată cu mare
atențiune și frenetic aplaudată.

Fiind dorința generală, că să-l audă vor-
bind pe Mult iubitul și zelosul nostru luptător
Dr. A. *Vajda-Voevod* medic și mare proprietar
de Olpret, ia cuvântul de încheiere D-sa și cu
o voce sonoră, melancolică și plină de armo-
nie desmierdătoare, explică celor prezenți, „ce
e cultura“ și cu deosebire în vorbirea sa plină
de emoțiune, ne învață că cum trebuie să des-
voltăm cultura națională.

Cugetai, că te înalță în slavă cuvintele Dnului Vajda, pline de iubire și alipire frățească. Aplaudă și strigăte de să trăiască infinite.

După aceasta adunare entuziasmată și plină de armonie, s'a început jocul țărănesc în odorul scaldelor, având prilej a vedea jucând și frumosul joc roată și altele... iar seara la 8 oare s'a început petrecerea inteligenței, fiind foarte însuflețită.

Noaptea, în pauză s'au ținut mai multe toaste însuflețite.

Atât la adunare, cât și la petrecere au luat parte și din depărtări mai mari: așa din Hida dl. Dr. Tamaș avocat și director al acelui cerc, Dl. Dr. G. Buzura avocat din Lăpușul ungu-resc, frații Nyilvan din Șomcuta-mare și alții.

Pe lângă rezultatul moral, a fost foarte salutar și rezultatul material, așa: că din taxele membrilor s'au încasat peste 300 cor. ear venitul net al petrecerii a fost de 130 cor. și dacă vom lua în considerare că spesele au fost enorme, vom vedea că acesta a fost foarte îndestulitor rezultat.

Deie Dzeu, că și în viitor tot așa să ne succedă adunările culturale.

Un membru present.

Din străinătate.

Alegerile din Serbia.

Se scrie din Belgrad: Alegerile au decurs participând co'osal de mulți alegători la urne. Ordine esemplară și deplină libertate electorală a domnit în țara întreagă. Numai în Kraguevaț au turburat socialiștii ordinea, asaltând localul de alegere. O așa alegere liberă n'a mai fost în Serbia. În țara întreagă sunt 532.000 de alegători. În Belgrad 12.000. După ce numărul candidaților a fost de cinci-șeasă ori mai mare ca cel al mandatorilor, vor fi multe balotage. În Zajecar, Krusevaț, Svilajevaț au învins radicalii noi. În Belgrad s'au ales trei radicali noi și un socialist. Despre rezultat se știe până aci: în orașe 9 independenști, 3 radicali moderați, 1 socialist și un naționalist. În 7 cercuri vor fi balotage.

Belgrad, 24 Iulie. Bilanțul definitiv al alegerilor este: 78 guvernamentali radicali independenști, 50 radicali moderați 14 naționaliști și radicali, 4 progresiști, 2 socialiști, 1 partid țărănesc, de tot 149 deputați. Dumineca viitoare vor fi 11 balotage. Invingerea guvernului e sigură, majoritatea parlamentară absolut e asigurată. Scupcina se va întruni după patrușprezece zile. Radicalii moderați au pierdut 25 mandate.

„Orfana din munți.“

— Școala de fete din Arad. —

Adâncit în contemplarea vieții sufletești a scumpului meu neam românesc, nu odată mi-am oprit gândul la femeia română, talisman și depositara viitorului nostru fericit.

Nutream în suflet nădejdea, că de vom avea odată și noi Români mame bune, modeste și pline de dragoste pentru mărirea națională, — ne vom ridica earăș la vremile epocale, cari născuseră pe Cornelia, mama Grachilor, ear când bunul Dumnezeu ne va împodobi cu asemenea juvaere, — cine-și va mai frînge inima îndurerat de viitorul acestui popor?

Toate popoarele din lume, cari s'au deșteptat din amorțirea trecutului și au puterea să se afirme, în concertul altor nații au avut deosebită grijă de creșterea femeii, ca mamă, soră și soție.

De acest gând condus, Prea Sfințitul nostru Episcop Ioan I. Papp, în fruntea

Veneratului Conzistor au hotărât, cu rară însuflețire, și în perfect acord, să ridice «orfana din munți» cum o numise Prea Sfințitul Arhiepiscop, adică școala de fete din Arad, la demnitatea, ce i-se cuvine.

Primit-au această «Orfană» patroni, și părinți, cari ne sunt cea mai bună garanție, că tot ce se poate cere dela o școală de fete, de rangul ei, va da publicului românesc, și îndrăznesc să afirm hotărât, că cine-și va pune gândul să-și trimită gingașele fetițe la școala civilă cu internat din Arad, acela a dobândit o comoară neprețuită, care n'o pofti asemenea cu aurul sau cu argintul...

*

Cine m'a autorizat pe mine să vorbesc în această chestie, și de unde îmi permit să *provolesc* viitorul, în legătură cu școala de fete din Arad?

Nimeni. Doar inima ce simte și cunoaște pe fect situația. Dar să nu întrebe nimeni cine scrie adevăr, vezi Doamne, care om de carte se angajază a face reclamă unui institut nou, cu personal nou în cea mai mare parte, — *ci dacă spune adevărul, ori are, cel puțin, aparțința adevărului, spusele lui.*

Ascultați! Prea Sfințitul și veneratul Conzistor cu toate glasurile hotărăsc să facă o școală românească pentru fetițele din neamul nostru. O pune sub scutul bisericii, urmând așa idealul educației religioase morale. Ii dă mijloace de viață: o directoare în persoana matroanei d-ne Iudita Secula n. Truța: un director: Dr. Petru Pipoș! Personal didactic: forțe tinere, anume cualificate, pline de nobil entuziasm pentru înalta lor misiune!

Farmecul ce-mi deșteaptă în suflet avânturi procești despre «orfana din munți» s'ar părea o enigmă pentru lumea românească, de nu l'aș vesti cu bucurie tuturor.

Este mulțumirea, este încântarea inimii mele în urma instituirii de directoare o d-nei matroane: Iudita Secula, n. Truța pentru această școală.

Plecați-Vă fruntea bătrâni încărunțiți și săralați cu adânc respect mâinile acestei mame române, căci prin dânsa *Dumnezeu s'a coborât în Internatul școalei civile din Arad!*

Alergați tineri români din toate părțile acestei țări, și în mijlocul luptelor grele pentru neam, precați-Vă genunchii și sărutați cu foc mâinile măicuții voastre, priviți cu drag la Matroana care răspunde la falnicul nume de Iudita Secula n. Truța!

Priviți școala ei și cugetați, că aceasta ie o stâncă de granit, o cetate nebiruită, casa mântuirii noastre naționale!

Treceți cu respect, ridicați pălăria cu venerațiune, mulțumiți cu lacrimi în ochi, că buna măicuță a primit această sarcină asupra ei!

Dr. P-tru Pipoș, ultramodestul pedagog, al Institutului nostru nostru teol.-ped. din Arad, ea director de studii, împreună cu puterile didactice tinere alese, *ne sunt garanții scumpe*, că se va da o direcție științifică sănătoasă școalei, vom avea prilej să admirăm prestațiunile elevelor și destoinicia dascălilor.

Mulțumind cu toții bunului Dumnezeu, că a inspirat pe cei chemați a desăvârși o lucrare atât de valoroasă, nu ne rămâne decât să ne bucurăm din tot sufletul de norocul ce ne-a ajuns și să grăbim a ne trimite *fetițele la izvorul nesecat de dezvoltare intelectuală, morală și națională* ce ni-l

oferă mama școală de fete cu-nat din Arad.

Cine dorește fericirea fiilor și cari părinți să n'o dorească? — vede voioși spuselor mele și-mi vor urma oții povata frățească și binevoitoare.

Cherechiu, Iulie 1905.

Al. Muntean a lui 7,
preot ort. rom.

Didactice.

Con'u's

Cu începerea anului școlar 1905/906 vor primi elevi de cl. I—VIII-a gimnazială internatul gr.-oriental român diecezan din Bi.

Clădirea internatului este una dintrele mai frumoase zidiri din Beiuș, de oare-cetât din punct de vedere arhitectonic, cât și respect la pozițiune și aranjament corespundeturor recerințelor timpului modern. Situat internatul într-o grădină frumoasă cu fântână artenă și un parc de 1200 m. cub. ofere cele mai ne condițiuni igienice.

Elevii așezați în internat vor primi cvir, întreținere, luminat, încălzit, spălat, tot la 4 săptămâni iarna-vara scaldă, apoi instrucțiune în studiu.

Întreținerea cu vîpt se face sub conducerea și supraveghierea imediată a superiorilor și a edicului institutului și e așa întocmită, că vîpt e abundant, nutritor și variat. Elevii morboși sau sub cura medicului și primesc de loc medicii, pază și vîpt deosebit.

Taxa de întreținere e 280 cor la an, și ete a se solvi înainte în două sau cel mult parate. Afară de aceasta fiecare elev deodată rata primă are să solviască: 5 cor. pentru medicamente; 2 cor. pentru folosirea mobilierului și recvizitelor internatului.

Spesele pentru cărțile trebuincioase pentru materialul de scris și desemn nu sunt prinse în sumele amintite, acestea se poartă separat de părinți, precum și cheltuielile pentru îmbrăcăminte și încălzăminte.

Tinerii cari voesc să fie primiți în internat au să aducă cu sine, — afară de saltea și covor la pat, — cari pentru uniformitate se vor căștiga prin îngrijirea internatului următoarele: 2 perini, 4 fete de perin, 1 piapomă sau țol de cooperit, 3 ciarciafuri (lințoluri, lepedee), 4 ștergare, apoi perie de dinți, săpun, pepten (des-rar) perie la vestminte, trei perii la ghețe. Afară de aceste schimburi de trup, albiturile de lipsă, batiste (marame), ciorapi câte o 1/2 duzină din fiecare. Două rânduri de haine, unui de vară altul de iarnă, un cabat mare de iarnă, 1 pălărie și 2 perechi de ghețe (călciumi). Toate aceste rămân proprietatea elevului, care va avea să facă despre tot ce aduce cu sine un inventar în două exemplare, unul pentru superiori, altul pentru sine.

Recursele pentru primire sunt a se trimite la rectorul internatului adresate fiind cătră: „Senatul internatului gr.-or. rom. diecezan din Beiuș până la 15 August st. n. 1905 incluzive. Cei cari pentru prima-dată recurg la internat au să producă testimoniu școlar și un atestat medical cum că e deplin sănătos.

Dat în Beiuș (Belényes, Bihor). Din ședința senatului ținută la 18 Iulie 1905.

President:

Vasilu Pap,
protopop gr.-or. rom.

Notar:

Victor Fildan,
rector-catechet.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 26 Iulie 1905.

— Dela adunarea din Giula. După acele detestabile de Sâmbătă seara, partea cea mai mare a publicului român se știe, a răcat din Giula. Mulți din jur, cari au venit cu trăsurile nici nu s'au coborât, ci au întors înapoi. Cu toate acestea au mai rămas și în Giula. Și au rămas învățătorii, ca să-și continue și să-și termine adunarea lor generală.

Vom polica într'un viitor număr raport despre dearsul adunării lor.

Reitorii azi, aflăm dela dînșii, că vitejii demonștrării de Sâmbătă s'au pitulat și a doua zi au ieșit pe teren numai elementele sănătoase, vestejind acum însuși Maghiarii aceluia detabile săvârșite Sâmbătă. Un funcționar tigur, a condus în familie pe patru învățați zicând că d'acea i-a învitat că să nu creză «că în Giulu n'ar fi și maghiarii e omenie». Concertul și petrecerea de Duminecă seara, se știe c'au fost zădărnice, ei rămași s'au întrunit totuși seara și s'a înghebat spontan o petrecere care a durat până în zori. *La petrecere au luat parte năi mulți Maghiarii, cari parte osândeau, prte încercau să scuze pe demonștrării, zicând s'au fost seduși.*

Pe de altă parte constatăm că însuși presa maghiară, a luat așa chip notă despre demonstrațiune, încât se vede că li e rușine de celi întâmplați.

— Clironomul tronului german și țărâna daneză. Moștenitorul tronului german de prezent cu soț-sa e pe apele daneze. Zilele trecute a luat parte la o deprindere militară a armatei daneze, înută în apropierea orașului Arhaus.

Pe drumul de țară, automobilul moștenitorului s'a întâlnit cu o căruță țărănească mânăta de o țărâncă bătrână. Căil țărâncei s'au spăriat de roșul automobil și au răsturnat căruța în un șanț. Moștenitorul a oprit automobilul, s'a dus la țărâncă, ce se văieta, i-a dat 20 coroane și i-a zis, să se prezinte la consulatul german din Arhaus, unde va primi despăgubire pentru căruța stricată.

— Săliile Borgia ale Vaticanului. Cardinalul etar Merry del Vall, după-cum se scrie din na, va părași săliile Borgia din Vatican și le va pune la dispoziția publicului doritor de a se ști. E știut încă, că săliile Borgia sunt împodobite cu tablouri de preț, parte de motive istorice, ale lui Pinturicchio.

Leo XIII le-a restaurat și le-a deschis pentru publicul de curioși. Când Merry de Val fu nusecretar al conclavei, s'a instalat el în aceste săli, făcându-le la dispoziția publicului numai scurtă vreme, care fapt fu primit cu un energie protest din partea cercurilor preoțești și artistice.

Vestea, că le va părași și le va lăsa destinațiunii lor de pinacotecă, a produs mare bucurie la toți amicii artei și științei.

— Telefonul, se ieftinește. Ministrul de comerț Vörös László va realiza o veche dorință a publicului, ce voinște să vorbească în depărtare. Proiectul e deja gata în ministeriul de comerț.

— Hymen. Dșoara Victoria Kecea și dnul Iosif Bogdan teol. abs. își vor serba cununia Duminecă în 13 August n. a. c., la oarele 4 d. m., în biserica gr.-cat. din Șeulia de Câmpie. Felicitări!

— Mușți moschito în Roma. De câteva zile muștele moschito asaltează impetuos Roma. De mușcă pe vre-un om sănătos, produce agitație, neliniște, la bolnavi cauzează neastâmpăr, iar copii leșină. Causa acestor simptoame încă nu o știu explica medicii.

— Un raport. O parte a armatei polone, cara a scăpat din lupta de a Maciejovice (Oct. 9 1794), s'a retras către Praga, ca sub zidurile aceluia fortărețe, să aștepte pe generalul rus Suworoff care o urmărea cu 25 000 oameni și aveau 108 tunuri, dar erau foarte obosiți, apoi flăwânzi și desperați.

La 3 Nov. 1794 noaptea au început Rușii un bombardament strașnic asupra cetății, la care Polonii numai slab au răspuns. Sub scutul artileriei s'au format din partea Rușilor 7 coloane, cari în 4 Nov. dimineața la 3 ore fără veste au atacat fortăreța de către Ost și Nord: Polonii, cari nu au fost pregătiți la aceasta s'au apărat vitejește, dar totul, fost înzădar. După amiază pe la trei ore armata polonă a fost nimicită: 13.000 au murit de armele Rușilor, 200 s'au înecat, eară 14.000 au fost prinși.

Suworoff de bucurie numai atâta a știut scrie țarewnei: „Hurrah! Praga! Suworoff“. Tot așa de scurt i-a răspuns și țarewna: „Bravo! Mareșale! Ecaterina“.

— Adevărul în afacerea pescarilor din Scărișoara. Dela corespondentul nostru primim următoarele:

Foaia lui Bartha, „Magyarország“ care a adus prima-dată știrea despre pescarii din Scărișoara, tendențios spre a descrie și pe Scărișoreni după chipul și modul cum sunt îndatinași a ne descrie pe toți Români, fac capital de o afacere cât se poate de neînsemnată și a cărei cauză slujbașii statului sunt. Afacerea s'a întâmplat între 4 băeți, cari n'au ajuns etatea de 15 ani și între 3 funcționari ai statului și un birjar, toți oameni mari, dar nu așa după cum o descrie raportorul numitului ziar, ci altfel.

Judele cercual Pakozdy István și cu cancelistul Lăgy Gábor din Cămpeni, aveau să vină în comuna noastră Scărișoara, în un proces de posesiune ear' ca expert au luat cu dînșii pe forestierul Sebök Ernő. Aproape de hotarul comunei noastre Scărișoara, au dat de 4 băeți, cari grijeau vitele pe acolo, scaldându-se. Nu era la dînșii nici un instrument de pescărit. Forestierul Sebök spre a-și arăta puterea-i nemărginită, s'a oprit și a început a înjura pe băeți că pescuiesc în apa erariului. Băeții au lăsat vitele și straițele cu merinzile și au tulit-o la fugă. Unul dintre băeți fiind abia de 12 ani, n'a putut fugi ei a început a plânge și pe acesta l'au și prins. Cel trei auzind cum se văieta prietenul lor în mâinile forestierului, au aruncat cu petrii asupra trăsuri, după care forestierul cu birjarul a dat biciu la căl și au plecat spre Scărișoara, ear' judele cu cancelistul au rămas acolo. După-ce s'a eliberat băiatul, ear' ceilalți văzând că trăsura a plecat spre Scărișoara, n'au mai aruncat cu petrii. Mai târziu au venit niște scărișoreni cu povara pe căruțe și aceștia au dus pe judele și cancelistul Cămpeni, în miez de noapte și fără să li-se întâmple ceva. Asta încă e destulă dovadă, că să se știe, că nu cu scărișoreni au avut de lucru ei cu niște băeți, căci altfel nu i ar fi dus pe trăsurile lor la Cămpeni și dacă tocmal ar fi avut contra lor ceva, puteau ușor să le facă, călătorind aproape noaptea întreagă din comuna noastră până la Cămpeni. Forestierul a mânăat până în comuna noastră, aici a dormit noaptea și ziua următoare văzând că judele nu mai sosește, după prânz s'a întors la Cămpeni E drept că a alarmat patrulele de jendarmi, dar' ce avea să le facă la niște băeți? Asta e purul adevăr, ear' raportorul dela „Magyarország“ după cum se vede are limbariță de a-și înfrumuseța rapoartele cu minciuni, desigur vre-un *renegat* care voinște să-și facă merite prin asemenea lucruri. Și acum fiind vorba despre forestieri, trebuie să constat, că forestierii sunt cei mai mari inimici ai poporului nostru și îi maltratează în modul cel mai ordinar. Volnicile lor trec peste paciența Românilor. S'a întâmplat în anul trecut, că forestierul *Katona*, mergând în o societate la „Ghetariul“ ca să se producă înaintea celor prezenți, a pușcat *trei* ot unui Scărișorean, ear' când a fost la judecată le-a plătit și alta nu i-s'a întâmplat. Apoi multe injurături și tractăriile neomenoase când merge la ei în afacerea pădurilor și a pășunăturilor. Toate acestea numărându-le nu ne-ar prinde mirarea dacă d-lor forestieri li-s'ar și întâmpla câte ceva. Dar' poporul nostru din Scărișoara e popor blând și știe respecta legea nu se demite la fapte contrare și pe lângă toate abuzurile și nedreptățile ce i-se face *tace și rabda*.

— Logodnă. Dșoara Aurora L. Târziu și Ioan Turdean, logodiți. Chereluș—Sanislău. Felicitări!

— Călduri și orcan în Spania. Zilele trecute în Spania erau 38 grade la umbră. Vântul ferbinte, secetos ridica nori de praf de pe strade, așa că umblatul era împreunat cu pericol de moarte. În Sevilla a fost 48 grade căldură la umbră și 58 grade la soare. E mare amărăciunea țărânilor pentru mizerabila recoltă.

În Madrid vântul a dus sine coperișul unei spălătorii, în care erau aplicați 110 oameni. 36 s'au rănit, iar 19 au fost scoși morți dintre ruine.

— Necrolog. A murit dșoara Lucretia Bentia, în etate de 29 ani, după îndelungate și grele suferințe, Duminecă la 23 Iuliu a. c.

— Un Enoch Arden modern. Cine nu cunoaște duioasa poveste despre Enoch Arden de Tennyson? (Vezi biblioteca pentru toți.) Cazul s'a întâmplat acum avea în orașul american Rose-

villa. Un om cu numele *Hyatt*, care mallă vreme trăise fericit cu soție-sa, într'o bună zi fără nici un cuvânt de adio s'a depărtat de acasă, fără ca să se audă ceva despre el. Un pretin al său, *George Kana*, a compătimit pe părăsita nevastă și în toate privințele a ajutat-o după puterile sale. Când după un an soția a aflat, că bărbatu-său a murit, ea s'a căsătorit cu credinciosul pretin.

Trecut-au ani, până ce într'o zi a sosit în oraș un străin, ce sămăna cu *Hyatt*. Nimenea n'a cunoscut însă pe *Hyatt* rămas mort. Când auzi bărbatul reitors, că soția-sa s'a căsătorit cu vechiul lui pretin, a dispărut din nou din oraș, ca să nu le turbure fericirea.

— Statistică de ziare. O foaie germână a publicat o interesantă statistică a foilor, ce apar. După aceasta statistică apar 75,000 de ziare și reviste. În Europa relativ în Elveția apar mai multe ziare, unde pe 3400 locuitori cade un ziar, iar a doua vine Norvegia. Neavând în considerare proporția populațiunii, cele mai multe ziare apar în Statele-Unite, unde zilnic văd lumina zilei două mii de ziare. În limba germână apar 9000, din cari 6000 cad pe Germania. În Austria sunt 371 ziare germane. În Ungaria 33.

Cea mai săracă în ziare e Rusia, unde din cauza asprei cenzurii abia se pot susține câteva ziare. Cel mai vechi ziar e „Jurnalul din Peking“ pe care-l amintesc opurile chineze deja pe la începutul secolului 19.

— Convocare. Membrii despărțământului „Orădan“ al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, precum și toți binevoitorii ei, prin aceasta sunt invitați la adunarea generală cercuală la Nagy-Örög, pe ziua de 6 August st. n. la orele 4 p. m. Programul adunării: 1) Des hiderea ședinței la 4 ore p. m. 2) Raportul secretarului și al casarului pe anul 1904/5. 3) Al gerea comisiunilor: a) pentru cenzurarea raportului secretarului b) pentru cenzurarea raportului casarului c) pentru înscrierea membrilor noi. 4) Eventualele disertațiuni. 5) Raportul comisiunilor. 6) Alegerea directorului și a comitetului. 7) Eventuale propunerii. 8) Închiderea ședinței. *Oradea-Mare*, la 21 Iuliu 1905. *Nicolau Zigre*, președinte. *Vasile Babi*, notar.

—x Spre știre. Cu deosebită stimă rog pe stimatul public urban și rural să binevoiască a se convinge personal, că *anunfurile ce le-am dat prin foile locale nu-s reclame ordinare*, ci residă pe fapte, că în *atelierul meu special de giuvaericele*, ce întrece ori ce concurență, fiind pus sub conducerea mea personală să pregătesc respective transformă, repara ori ce lucrări, ce cad în branșa aceasta foarte frumos și ieftin. Magazinul mi-e admirabil asortat cu giuvaericele cu briliant de aur, argint. Se pot obține și servicii pentru masă de argint cu prețuri foarte ieftine pe lângă un serviciu prompt. Telefon urban și comitatens 439. Cu deosebită stimă: *Weinberger Ferencz*, giuvaergiu, Arad (Központi szálloda).

—x Exclusiv bere de Schwehat, cuhnă de casă admirabilă; zi de zi muzică țigănească în locul de întâlnire al inteligenței *Kovács și Novotny*.

Mulțumită publică.

Tinerii absolvenți dela institutul teologic din Arad, dornici de a contribui la înaintarea neamului românesc în cultură, dornici de a răspândi arta în cercul cel mai larg, au aranjat la 29 Iunie (12 Iulie) concert împreunat cu dans în sala casei naționale din frunțașă comună Șiria.

Ținem de sfântă datorință, ca acum după ce ne-am achitat de această sarcină plăcută, așa după cum ne-a fost dorința, să mulțumim tutu-rora, cari cunoscând intențiunile noastre, ne-au dat sprijinul atât moral, cât și material.

De tot a încuș 455 cor. 70 fil. în care se compută și marimonioasele suprasolviri încurse dela:

Mag. Sa Dr. Ștefan C. Pop, 35 cor.; dela d-nii Ioan Buda 9 cor.; Dr. Nicolae Oncu, Dr. Iustin I. Suci, Dr. Iacob Hotăran, Iosif Moldovan, Dr. Grigorie Weuter și d-na văd. Iuliana Erdélyi câte 5 cor. Dr. George Ciuhandu, Maria Waitner, Ioan Tripon câte 4 cor.; Liviu Albu, George Bogdan, Aurel Mircu, d-na N. Mladin, Aurel Todorescu, Traian Terebenț, Mihai Lucuța, Iustin Monța, R. Maiorușan N. Wenter, câte 3 cor.; Alexandru Muntean, Carol Matezky, Mihai Miloș, Marlon și Mirsch, Nicolae Dima, N. Isprav-

nic, Ioan Lazar, Gerasim Balint, Familia Goldiş, Vasile Popovici, N. Dirlea, N. Popovici, Iustin Popa, Marcu Păscuț câte 2 cor.; Sabin Mieluța, M. Varga, Zaharie Bulzan, P. Binchici, L. Fűzi, I. Varga, Emil Monța, Dr. Aurel Crișan, Dimitrie Goldiş, Pavel Aurel, M. Seviel, I. Ardelean, M. Crișan, Familia Nenu, Dimitrie Grecu, Petru Halmăgian, Emil Popovici, Teodor Bule, I. Morar câte 1 cor.; Ilie Nicula 1 cor. 40 fil.; și Mihai Grecu 20 fil.:

Din suma sus atinsă, detragându-se spesele, rămâne un venit de 90 cor. din care sumă prin casa Venerabilului Consistor din Arad sub Nr. 2884 a Ziarului, s'a dat pe sâmba secoltei de fete din Arad suma de 60 cor. iar pentru biblioteca casei naționale din Șiria cu datul de 17 Iulie 1905 s'a trimis la adresa d-lui N. Lăzărescu suma de 30 cor.

Primească toți sprijinitorii cele mai siucere mulțumite pentru obolul, ce l-au adus cu aceasta ocaziune pe altarul culturii naționale.

Tot odată ne ținem de plăcută datorință a ne exprima îndeosebi sincerele noastre sentimente de mulțumită d-soarei Tulia și Hortensia Bogdan, familiei Prea On. d-n. George Popovici ref. bis., pentru sprijinul dat la reușita acestei petreceri. Mulțumită exprimăm spect. familiei Dr. Iacob Hotărăan, pentru afabilitatea manifestată față de noi în decursul petrecerii în Șiria. Cinste și mulțumită se cuvine înfăcărăților învățători din Șiria, cari ne-au dat mână de ajutor la acest concert.

D-zeu să le respălătească.

In numele teologilor aranjatori!

Beiuș, la 18 Iulie 1905 n.

Petru E. Papp,
cassar.

Invitări și petreceri.

Petrecere. Tinerimea inteligentă română de sub poala munților apuseni invită la petrecerea de vară ce-o va aranja în 6 August st. n. (Duminică) în grădina D-lui Kiss Bălint în Ighiu.

Invitare. Comitetul Despărțământului „Reghin” al Asociației pentru literatura română și cultura poporului român invită la petrecerea de vară, care o va aranja din incidentul adunarilor generale a despărțământului. Joi la 10 August st. n. a. c. în pavilionul de vară din promenada orașului.

ECONOMIE.

Arad, 26 Iulie.

Expoziție de poame în Mercurea.

În urma apelului, adresat de comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” în cauza aranjării expoziției de poame, struguri și derivatele lor, în opdul Mercurea, protopresbiterul Avram Păcurariu, a convocat fruntașii din localitate și din comunele vecine la conferința, ce s'a ținut la 8 Iulie a. c.

La conferință au participat protopresbiterul Avram Păcurar, Dem. Vulc, director de bancă, Dr. Ghiță Măcelar, Dr. Nicolae Schiau, ambii avocați; Ioan Blaga, George Murcean, Ilie N. Petruț, Ilie Floaș și Nicolae Simulescu, toți din Mercurea; Ioan Serb, din Poiana; Ioan Cosma din Ludos, Vasile Greavu din Gârbova, Dum. Ivan, june din Dobârca și Ioan Sava din Jina.

Conferința a numit president „ad hoc” pe părintele protopresbiter Păcurar, car notar pe învățătorul N. Simulescu.

Propunerea comitetului central al Reuniunii de a aranja expoziția de poame din Mercurea, a fost primită cu multă însuflețire de conferință.

Hotărâre s'a luat cu expoziția să se țină în zilele din 27—30 Octombrie n. c., și ca pe lângă poame, struguri și derivatele lor, la expoziție să se primească și produse din toți ramii de economie.

Membrii din Mercurea, prezenți la conferință, formează comitetul aranjator local cu însărcinarea de a pregăti și duce, la îndeplinire lucrările necesare pentru expoziție.

Pe lângă comitetul aranjator amintit s'a alcătuit și un comitet de dame sub conducerea

dnei Agnes Dr. Măcelar n. Cristea și a dnei Marina N. Serb din Poiana, cari cu gustul lor nedisputabil să facă pe adevărații organizatori al expoziției.

Pentru-ca bună reușită a expoziției să fie asigurată s'au instituit agenturi numindu-se de membrii ai acestora pentru comuna Apoldul-sup.: Bas Necșa, Dem. Ivan și Dem. Iridon; pentru Apoldul-sup.: I. Orăștean, I. Lazar, I. Preda, N. Fărcașiu și Dem. Orăștean; pentru Ludos: I. Cosma, I. Popp și I. Oltean; pentru Amnaș: I. Predovici; pentru Dobârca: N. Ivan inv., I. Negruț și N. Beju; pentru Rețiu: D. Munthiu și Ig. Filip; pentru Gârbova: R. Pop, V. Greavu și I. Cărpeneșan; pentru Cărpeneș: Cornel Muntean, I. Munthiu și I. Popa; pentru Jina: D. Panfiloiu, I. Sava și I. Straulea; pentru Poiana: I. Serb, A. Serb, N. Dobrotă, I. Dobrotă, R. Vraciu, Dum. Șufană și I. Vlad, jun., iar pentru Rod: Vas. Dobrescu, I. Moga și Dion Iuga.

Pentru zilele, în cari va fi deschisă expoziția se proiectează a se ține în Mercurea diferite întruniri și sărbări ca astfel puțință să se dea tuturor de a o cerceta.

Între astfel de împrejurări speranța ne nutrește, că a 4-a expoziție de poame, ce Reuniunea noastră agricolă o aranjază, nu va rămânea cu nimic îndărătul celor 3 aranjate în Săliște, Sebeșul-săsesc și Sibiu.

„D-zeu vede!”

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 25 Iulie. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Octombrie 1905 (100 clgr.)	15.82—15.86
Secară pe Octombrie	12.84—12.84
Orz pe Octombrie	11.46—11.48
Cucuruz pe Iulie	16.38—16.40
Cucuruz nou 1906	11.00—11.02

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Octombrie 1905	15.88—15.90
Secară pe	12.86—12.88
Ovăș pe Octombrie	11.46—11.48
Cucuruz pe Iulie	16.42—16.44
Cucuruz nou 1906	10.04—11.06

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klgr.)
580—650 măști metrice grâu cor.	17.00—17.40
320—340 ” ” cucuruz ”	15.10—15.30
Semnare nominală secară:	14.68—14.70
” ” orz:	14.60—14.80
” ” ovăș:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
850—900 măști metrice grâu cor.	7.40—7.60
140—150 ” ” cucuruz	5.70—5.80
Semnare nominală: secară	7.80—8.00
” ” orz:	5.50—5.60
” ” ovăș:	6.00—6.20

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
” ” mic	” 160.—
” brut în mare	” 156.—
” ” mic	” 158.—

Bursa de bucate din Timișoara

Grâu: 70—100 klgr.	Cor. 15.40—15.50
” 80—” ”	” 15.50—15.60
Secară: 100 ”	” 13.10—13.20
Orz: ” ”	” 10.20—10.30
Ovăș mercantil 100 klgr.	” 12.30—12.40
” cernut ” ”	” ————
Cucuruz vechiu ” ”	” ————
” nou ” ”	” 15.40—15.50

Tirgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlgr. 139—140 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chlgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr. 139—141 fil.; Calitate sârbească: grei, părechea peste 260 klgr. 142—143 fil.; mijlocii părechea 240—260 chlgr. greutate 141—142 fil. Ușori până la 240 kgr. 137—138 fil.

POSTA ADMINISTRATIEI.

D. C. Szaldobágy. Am primit 4 coroane în abonament.

Redactor responsabil: Sever Bossa.
Editor-proprietar: George Nichia.

La administrația „Tribunei” să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma” de Russu Sirianu Cor. 2 — plus 10 fil. porto	
„Povestiri și schițe” de S. Secula 1.—	5 ”
„Nuvele” d. Emil Zola Cor. 0.41	5 ”
„Scolarul declamator”	0.50 ”
„Vatra părăsită” I. Slavici	1.50 ”
„Stropi de rouă”	1.— ”
„Aur” Const. Hodoș	1.50 ”
„Telegrama” farză în 3 acte	0.80 ”
„Carmen Sylva” de Voion	1.— ”
„Amicul Poporului” T. Vaculescu	1.— ”

Stabiliment de hydrotheraphie: Wällischhof

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Aranjament modern (pe lângă hydrotherapie completă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electrice, massage, electrizare gimnastică suedă dietetică individualizată etc).

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informații mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medical-sef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Sz.: 2047/1905. szgb.

Pályázati hirdetés.

Fogaras-vármegyének alsó-árpási járásban előéptetés folytán megüresedett egyesítve volt alsó-visti 13.436 lélekszámmal és szkorói 10.213 lélekszámmal bíró **KÖRORVOSI ÁLLÁSRA** ezzel pályázatot hirdetek és az ezen állásokat elnyerni óhajókat felhívom, hogy az 1876. évi XIV. tc. 143. §-ában, illetve az 1883. évi I. tc. 9. §-ában előirt képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket **f. évi augusztus hó 17-éig** hivatalomhoz annál inkább benyújtsák, mert később érkező folyamodványok nem lesznek tekintetbe véve. — **A választás: 1905. évi augusztus hó 22-én délelőtt 10 órakor** fog az alsó-árpási járási főszolgabírói hivatalban megtartatni

A körorvosi székhely az alsó-visti állásra Alsó-Vist és a szkorói ideiglenesen Alsó-Árpás lesz.

Javadalmazás: 800—800 korona évi fizetés, 226 kor. 10 fill., 226 kor. 10 fill. utátalány, mely összeg az állampénztárból utólagosan fizettetik, továbbá a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak. Köteles azonban a körorvos a közégeket havonként kétszer rendszeren látogatni és a vagyon-talan betegeket ingyen gyógykezelni.

Ha pályázatok hiányában esetleg csak az egyik körorvosi állás lesz betölthető, akkor az egyik körben megválasztott körorvos köteles a másik körben is a körorvosi teendőket elvégezni az 1600 korona fizetés és 452 korona 20 fillér utátalányának élvezése mellett, mely esetben egyelőre a körorvosnak székhelye Alsó-Árpás lesz. — A román nyelvnek tudás, feltétlenül megkívántatik.

A megválasztott körorvos köteles állását 8 nap alatt elfoglalni.

Alsó-Árpás, 1905. évi július hó 17-én.

Turcu,
szolgabíró.

Bozsó József

■ Croitorie întemeiată în 1880. ■

Croitorul regimentului ces. și reg. de husari 12. *unilor* din ARAD.
 Din I-a Maiu în casa Fraților Solymosy, Sala z-uteza.

Liferant de uniforme al mai multor regimente Croitorul cavaleriei ces.-reg. de gardă.

GORON GYÖRGY

văpsitor de odăi și colorator
 ARAD, BOCSKAI-TÉR 3. SZÁM.

Cu prețuri moderate efectuează
 văpsiri de odăi, colorări
 și tapiserii de odăi

dela cele mai simple până la cele mai pom-
 poase.

Bogat asortiment de tapete din patrie și
 străinătate și tapiserii pentru odăi.

Comande din loc și din provincie se efep-
 tuează conștientos.

Cu stimă
Goron György
 văpsitor și colorator
 ARAD, BOCSKAI-TÉR 3.

P. T.

Cu onoare aduc la cunoștința onor.
 public din loc și provincie, că în atelierul
 meu pentru fabricarea

paturilor și cuptoarelor

primesc efectuarea a tot felul de
 cuptoare și mașini de gătit

și tot asemenea, mă însărcinez cu
 mutarea și repararea lor

pe lângă prețurile cele mai mici posibile.

În deposit sobe de maiolică
 ș. a. în prețuri și culori diferite.

Rugând pentru binevoitorul concurs, rămân
 cu toată stima

Borai Gyula

fabricant de paturi și cuptoare.
 Arad, Közép-u. No. 6. (casa proprie).

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă;
 consultă zilnic dela 8—12 a.m.
 și dela 3—6 p. m. — — în

BAILE HERCULANE

(HERCULESFÜRDŐ)

IOSIF HEGEDÜS

Cronometrar. Ciasornicar și Gluvergiu
 Arad, piața Boros Béni 10.

Magazinul societății din Ungaria a fa-
 bricantilor Glashutten din Elveția. Exclusiv
 singur. Ciasornice cu precizie. 550

Rog pe ori-cine să bine-volască a se
 convinge ce bine și ce ieftin își poate
 procura de la mine ori-ce orologiu și
 giuvaericele din argint și aur curat
 de 14 carate

ARAD, Piața Libertății
 lângă edificiul teatru ul vechiu.

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaerice

Perlmutter Ignác

prăvălie de
 sticlărie,
 porcelan, lămpărie, oglinzi și tablouri,
 Arad, Lázár Vilmos-u. 3. (vis-à-vis de baia
 de abur Catalin). Aranjeri de obloane și
 confecționaro de rame pentru tablouri cu
 cele mai convenabile prețuri.

Chioșcul Baross!

≡ din parcul Baross!
 Duminica d. a. dela ora 5—8
 ♣♣ în terasa chioșcului ♣♣

musică țigănească

înghețată, cafea rece, beuturi reci
 și calde, bere de Kőbánya, vinuri
 de podgorie, ape minerale, șampanie, cog-
 nac, lipueruri și tot felul de băuturi spir-
 tuoase; dejunuri și oșine în fie-ce timp.

Marca sală a chioșcului, o pun
 gratis la dispoziția societăților

Cu stimă
 WOHLGEMUTH SÁNDOR.

Singurul loc azadan de recreare.
 În fie-ce Joi e musica de piață.

Chioșcul din parcul Baross!!

ALIFIA CAMFORATĂ compusa a lui Földes

după cele mai nouă cercetări științifice
 în 3 zile face să dispară orice necu-
 rătenie a feții, precum și pete, pi-
 strui, negei, roșimea feței și a mânilor.

Un flacon mai mare 1 cor. 60 fil.
 „ „ „ „ 1 „ — „

Se poate folosi numai sara; orice săpun
 nu-i strică.

Apoteca lui Földes Kelemen, Arad.

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA“

pentru răni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac, boli vechi
 de stomac și lipsei de apetit, contra reumei, junghiurilor, colice și durere de cap, estern la răni timpuriu,
 la sgarieturi, la scrinteli și rupei de oase, contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: prețul 30 fil., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele - SENECA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii influențil. — Prețul unei cutii Cor. 1.—, 10 cutii franco Cor. 8.—.

Se poate căpata la **Kossuth Pál, Szűz Mária**. gyógyszerháza, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

Centauria!

Cel mai minunat înăritor de stomac! - O scrisoare de
 Depărtează frigurile stomacale, colicele, - mulțămintă.

Stimate domnule apotecar! Pentru admirabila DV. tea întăritoare de stomac
 nu vă pot mulțumi din destul și regret că nu o pot recomanda în deajuns pen-
 tru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi colegi ai mei vă vor comanda zilele astăzi
 câte-va pachete din tea „CENTAURIA“. Eu vă mulțumesc și vă rog a-mi mai
 trimite încă un pachet mare pentru ceste 2 cor. Cu stimă: Ioa Luca, Inv.

Meșter zidar cu diplomă. Intreprenor de zidiri.

PFEIFFER SÁNDOR

Cancelaria în Arad, str. Török-Gabor No. 2.

La tot felul de lucrări de zidărie, precum: case de închiriat, case particulare, vile și alte, în ori-ce stil, în provincie și loc.

Edificări de ghetărit, elevatoare, magazine, grajduri ș. a., în stil american și de alt soi, precum și transformări de case, colorări și decorări de fațade, svintarea pereților umezi, ș. a.

Esoperează cele mai mari împrumuturi pentru edificări.

Schimbarea atelierului meu de căruțarie

SZILÁGYI SÁNDOR

căruțier, Arad, Kossuth-uteza 65 sz.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public din Arad și jur, că prăvalia mea de căruțe existentă din anul 1887, mi-am transpus-o în piața Kossuth-ut. nr. 65. — Primesc ori-ce lucrare de felul acesta, lucruri noi și transformări, poleituri, acoperișuri cu prețurile cele mai moderate. — Cerind și de acum înainte sprijinul on. public, semnez cu stimă

Szilágyi Sándor, căruțier.

ATENȚIUNE!

Aduc cu stimă la cunoștința on. domni că mi-au sosit stofe noui pentru vară și primăvar, fabricații maghiare, engleze și franceze.

Iau responsabilitatea pentru cei mai bun croi. Rugând pe on. public pentru binevoitorul sprijin

semnez cu toată stima

SCHNEIDER JÁNOS

croitor hărbătesc

Anlich Lajos-uteza 19 sz.

ATENȚIUNE!

Contra căderii părului

foarte bun e

„Spirtul de păr „Serail”
și pomada China.

Vinul chinez omeopat

„ROZSNYAY”

e binecuvîntare celor săraci
de sînge!

Il pregătește
numai apotecă lui
Rozsnyay Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad, — strada lemnului (Fa-uteza) — No. 1.

o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunind de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austroungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratu public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țurile cele mai avansate și siguroase o—o—o

În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, stărmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutret la vite, ciururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigărită mîei și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinăriilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolu, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atît de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparațiuni de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o